

1. AKAP-KR – ኣብ ውሽጢ ኮሙንን ዞባን ንዓኻ ዝኸውን ናይ ሞያ ጠረታ

ኣብ ውሽጢ ሓዲ ኮሙን፣ ዞባ፣ ኮሙናዊ ማሕበር፣ ኮሙናዊ ማሕበር ወይ ኮሙናዊ ኩባንያ ዝርከቡ መብዛሕትኦም ሰራሕተኛታት ብውዕል ጠረታ AKAP-KR ይሸፈኑ።

ኣስራሒኻ ንፔንሽንስቫሌት ክፍሊት ጠረታ ክገብር ከሎ፡ እቲ ገንዘብ ናብቲ ዝመረጽካዮ ናይ መድሕን ኩባንያ ይሰጋገር። እቲ ዝውውር ኣብ መወዳእታ ነፍሲ ወከፍ ርብዒ ዓመት እዩ ዝግበር።

ኣብ AKAP-KR ናይ ሰራሕ ጠረታ እንታይ ይካተት?

ኩሉ ብAKAP-KR ዝሸፈን ሰብ መሰል ኣለዎ፤

- ዝተነጻረ ኣበርክቶ ዘለዎ ናይ ጠረታ ጠረታ
- ናይ ብህይወት ዝደሓነ ሰብ ጠረታ

ገለ ጉጅለታት ከም ኣብ ህጹጽ ኣገልግሎት ዝሰርሑ እውን ካብ 58 ዓመት ዕድሜኦም ጀሚሮም ፍሉይ ውዕላዊ ጠረታ ክረኽቡ ይኽእሉ።

ኣስራሒኻ ኣብ ናይ ሰራሕ ጠረታኻ ክንደይ ዝኸፍል እዩ።

ዓመት መጻ ኣስራሒኻ ካብ ደሞዝካ ንገለ ክፋል ናብ ዝተነጻረ ኣበርክቶ ዘለዎ ናይ ጠረታ ጠረታ ይኸፍል።

እቲ ኣስራሒ ይኸፍል፤

- 6 ሚእታዊት ካብ ዓመታዊ ኣታዊኻ ክሳብ 7.5 መሰረት ኣታዊታት*
- 31.5 ሚእታዊት ዓመታዊ እዮት ልዕሊ 7.5 መሰረት እዮት እዩ።

ተወሳኺ ዋጋታት ነቶም ካብ KAP-KL ን PA-KFS ዓፃን ዝሰጋገሩ

ቅድሚ ሕጂ ብKAP-KL ዝተሸፈንካን ልዕሊ 7.5 ናይ እዮት መሰረት መጠን ደሞዝ እንተሃልዩካን፡ ብኣስራሒኻ ዝኸፈል ተወሳኺ ዋጋ ክትረከብ መሰል ኣለካ። ዓቕን ናይቲ ፕሪሚየም ኣብ ዕድመኻ ይምርኮስ።

ኣብ ውሽጢ PA-KFS 09 መሰጋገሪ ዋጋታት እንተሃልዩካ፡ ናብ AKAP-KR ምስ እትቐይር መሰል ናይዚኦም ትዕቅብ። ዓቕን ናይቲ ፕሪሚየም ኣብ ዕድመኻ ይምርኮስ። እቲ ተወሳኺ ዋጋ ኣብ ዓመት ሓዲ ግዜ ኣብ ወርሒ መጋቢት ብዕዳ ዝኸፈል ኮይኑ፡ ናብቲ ንሞያዊ ጠረታ ዝኸውን ናይ መድሕን ኩባንያ ይኸፈል።

* መንግስቲ ዓመታዊ ኣብ ሕብረተሰብ ዝረኣ ምዕባሊታት ደሞዝ መሰረት ብምግባር ናይ እዮት መሰረት መጠን ይውስን። እቲ ናይ እዮት መሰረት መጠን ገንዘብ ኣበርክቶ ጠረታ ኣብ ዝሕሰቡሉ እዋን ይጥቀሙሉ።

ምርጫታት ንምያዊ ጠረታኻ

ንምያዊ ጠረታኹም እዞም ዝሰዕቡ ምርጫታት ከትገብሩ ትኽእሉ ኢኹም፤

- ኣየናይ ናይ መድሕን ትካል እዩ ንገንዘብ ጠረታኻ ዝከናዥን?
- እቲ ጠረታ ኣብ ባህላዊ መድሕን ወይ ምስ ኣሃዱ ዝተኣሳሰር መድሕን ክውዕል ኣለዎ ድዩ
- ናይ ገንዘብ ምምላስ መከላኸሊ እንተደሊኻ፡፡ እቲ ሓለዎ ማለት ስድራኻ ምስ ሞትካ ናይ ጠረታ ገንዘብካ ይቕበሉ ማለት እዩ፡፡ ተወሳኺ ወጻኢታት ኣይሓትትን እዩ፡፡ እንተኾነ ግን ናይ ምምላስ ክፍሊት መከላኸሊ እንተመሪጽካ፡ ናይ ገዛእ ርእሰኻ ጠረታ ቁሩብ ክውሕድ እዩ፡፡

ናይ መድሕን ትካልን ኣገባብ ዕቋርን ንምምራጽ ናብ pensionsvalet.se እቶ፡፡ ነቲ ናይ ምምላስ ገንዘብካ መከላኸሊ ምስቲ ዝመረጽካዮ ናይ መድሕን ኩባንያ ክትቅይሮ ትኽእል ኢኻ፡፡

ናይ ገዛእ ርእሰኻ ምርጫ እንተዘይገይርካ፡ ገንዘብ ጠረታኻ ኣብ ባህላዊ ናይ መድሕን ፖሊሲ ምስ ናይ ምምላስ መከላኸሊ ኣብ KPA Pension ክቕመጥ እዩ፡፡

ክፍሊት ናይተን ኩባንያታትን ታሪኻዊ ምምላስን ከተነጻጽሩ ናጻ ትኹን፡፡ ንመጻኢ ጠረታኻ ኣብ ዝኾነ እዋን ክትቅይሮ ትኽእል ኢኻ፡፡ ከምኡ'ውን ድሮ ዝረኹብካዮ ርእሰ-ማል ናብ ካልእ ናይ መድሕን ኩባንያ ናይ ምግባዝ ኣማራጺ ኣለካ፡፡

2. መረጃ ብኸምዚ እዩ ዝኸይድ

አስራሒኻ ንፔንሽንስቫሌት ክፍሊት ጠረታ ክገብር ከሎ፡ እቲ ገንዘብ ናብቲ ዝመረጽካዮ ናይ መድሕን ኩባንያ ይሰጋገር። እቲ ዝውውር ኣብ መወዳእታ ነፍሲ ወከፍ ርብዒ ዓመት ዝፍጸም ኮይኑ፡ ኣብ pensionsvalet.se ምስ ኣተኻ አስራሒኻ ኣብ ናይ ስራሕ ጠረታኻ ክንደይ ክም ዝኸፈለ ክትዕዘብ ትኽእል።

ሓድሽ ስራሕ ምስ ጀመርካ ካብ ፔንሽንስቫሌት ናይ ምርጫ ደብዳቤ ክመጻካ እዩ። ኣብኡ ብዛዕባ ንሞያዊ ጠረታኹም ክትገብርዎ እትኽእሉ ምርጫታት ክንነግረኩም ኢና።

አየናይ ናይ መድሕን ኩባንያ ንመጻኢ ናይ ሞያ ጠረታኻ ክከናኸኖን ኣብ ባህላዊ መድሕን ወይ ኣብ ኣሃዱ ዝተኣሳሰር መድሕን ክውዕልን ክትመርጽ ትኽእል ኢኻ።

ናይ ገዛእ ርእሰኻ ምርጫ እንተዘይገይርካ፡ ገንዘብ ጠረታኻ ኣብ ባህላዊ ናይ መድሕን ፖሊሲ ምስ ናይ ምምላስ መከላኸሊ ኣብ KPA Pension ክቐመጥ እዩ።

ምርጫኻ ንምግባር እቶ

ኣብ pensionsvalet.se ምስ ኣተኻ፡ አየናይ ናይ መድሕን ኩባንያ እዩ ንናይ ሞያ ጠረታኻ ክከናኸኖን ኣብ ባህላዊ መድሕን ወይ ኣብ ኣሃዱ ዝተኣሳሰር መድሕን ክውፈር ዘለዎን ክትመርጽ ትኽእል ኢኻ።

ናይ መድሕን ኩባንያ ምረጽ

አየናይ ናይ መድሕን ኩባንያ እዩ ንገንዘብ ጠረታኻ ዝከናኸን ምረጽ።

ከተነጻጸሩ ትኽእሉ ኢኹም፤

- ኣብ ዝተፈላለዩ ኩባንያታት ክፍሊት
- ኣብ ዝሓለፉ ሓሙሽተ ዓመታት ታሪኻዊ ምምላስ

ታሪኻዊ ምምላስ ንመጻኢ ምምላስ ውሕስነት ከምዘይኮነ ኣብ ግምት ኣእቱ።

ናይ ዕቋር ውጥን ምረጽ

ናይ ስራሕ ጠረታኻ ኣብ ባህላዊ መድሕን፡ ወይ ኣብ ኣሃዱ ዝተኣሳሰር መድሕን ክዕቀብ ትደሊ ምረጽ።

ባህላዊ መድሕን፤

- ናይ ዕቋር ቅጥዒ ምስ ውሕስነት ዘለዎ መጠን ገንዘብ
- እቲ ገንዘብ ንዓኻ እዩ ዝውዕል
- ሙብዛሕትኡ ግዜ እቲ ክፍሊት ካብቲ ምስ ኣሃዱ ዝተኣሳሰር መድሕን ዝውሓደ እዩ።

ምስ ኣሃዱ ዝተኣሳሰር መድሕን፤

- ናይ ዕቋር ቅጥዒ ብዘይ ውሕስነት ዘለዎ መጠን ገንዘብ
- እቲ ገንዘብ ብእውቶማቲክ ኣብ ኣቐዲሙ ዝተመርጸ ገንዘብ ይዕቀብ፡ እንተኾነ ግን ባዕልኻ ገንዘብ ክትመርጽ እውን

ትክክል ኢኻ።

- መብዛሕትኡ ጊዜ እቲ ክፍሊት ካብቲ ኣብ ባህላዊ መድሕን ዝለዓለ እዩ።

ከመይ ጌርካ ድሮ ዝረኽብካዮ ካፒታል ትግዕዝ

ቅድሚ ሕጂ ኣብ ኮሙን ወይ ዞባ ተቐጺርካ እንተኾንካ፡ ክሳብ ሕጂ ዝረኽብካዮ ናይ ሞያ ጡረታ ከተሰጋግር ክትመርጽ ትክእል ኢኻ።

ጽማቕ ናይ ኩሎም ናይ መድሕን ፖሊሲታት ምስ ዝሰጋገር ካፒታል ክትረክብን ምስ ነፍሲ ወከፍ ናይ መድሕን ኩባንያ ክንደይ ካፒታል ከምዘሎ ክትዕዘብን ኢኻ። እቲ ሓበሬታ ምስ ዝህልወካ ጥራይ ኢኻ ክትግዕዝ እንተደሊኻ ክትውስን እትክእል።

እቲ ስጉምቲ ከምዚ እዩ ዝኸይድ፤

1. ኣብ pensionsvalet.se እቶ
2. ናይ ስራሕ ጡረታ ምትሕልላፍ ምረጽ
3. ጽማቕ ናይቲ ዝሰጋገር ርእሰ-ማል ምሕታት
4. ነቲ ጽማቕ ዳግመ ግምት
5. ኣብ መንጎ ካፒታል ከተሰጋግር እትደሊ ዓይነት ዕቋርን ናይ መድሕን ኩባንያን ምረጽ
6. እቲ ስጉምቲ ይጅምር - ኣብ ውሽጢ 10 መዓልታት ሓሳብካ ክትቅይር ትክእል ኢኻ።
7. መብዛሕትኡ ጊዜ ሓደ ምግዓዝ ኣስታት 45 መዓልታት ይወስድ።

3. ናብ ጡረታ እናቕረብካ ምስ ከድካ

ብዙሓት ሰባት ድሕሪ ነዊሕ ናይ ስራሕ ዕድመ ካብ ስልጣኖም ክወርዱ ብሃንቀውታ ይጸበዩ። ምናልባት ምሉእ ብምሉእ ስራሕካ ከተቋርጸ፡ ግዜኻ ከትቆርጸ፡ ወይ ንኢተወሰነ እዋን ስራሕካ ከትቆርጸል ትደሊ ትኸውን።

ቅድሚያ ምውሳኔካ ኣብ ግምት ከተእትዎም ዘለካ ነገራት እዞም ዝስዕቡ እዮም፤

1. ጡረታኻ ተኸታተል

ካብ ሓያሎ ኣስራሕቲ ጡረታ ክትረከብ ትኸእል ኢኻ። ናብተን ዝነበረካ ናይ መድሕን ኩባንያታት እቶ፤ ወይ ድማ ምሉእ ጡረታኻ ንምርኣይ ናብ minpension.se ኣቲኻ - ክልቲኡ ናይ መንግስቲ ጡረታ፤ ናይ ስራሕ ጡረታን ውልቃዊ ዕቋርን እዩ። Minpension ናብ ኩሉ ጡረታኻ ክንደይ ከም ዝረኸብካ ዘርኢ ነጻ ኣገልግሎት ጡረታ እዩ።

2. መዓስ ኢኻ ጡረታኻ ምውሳኔ ክትጅምር ትደሊ?

ኣብ ኮሙን ወይ ዞባ ትሰርሕ እንተኾንካ ሙብዛሕትኡ ግዜ ካብ 62 ዓመት ዕድመኻ ጀሚርካ ናይ ሞያ ጡረታ ክትወስድ ትኸእል ኢኻ። ክሳብ 69 ዓመት ዕድመኻ ስራሕ ክትቆርጸል መሰል ኣለካ። ብዝሰራሕካ መጠን ጡረታኻ ዝለዓለ ክኸውን እዩ። ኣብ minpension.se ፈተና ክትወስድ ትኸእል ኢኻ እሞ ኣብ ዝተፈላለዩ እዋን ኣብ ጡረታ ክንደይ ክትረከብ ከም እትኸእል ክትዕዘብ ትኸእል ኢኻ። ኩሉ ጡረታኻ ኣብ ሓደ እዋን ከተውጽእ ከምዘይብልካ ኣብ ግምት ኣእቱ።

3. ክሳብ መዓስ ኢኻ ጡረታኻ ክትሰሙብ ትደሊ?

እቲ ናይ ሞያ ጡረታ ክሳብ መዓስ ከም ዝኸፈል ባዕልኻ ትውስን። ካብ ዓሰርተ ዓመት ክሳብ ብህይወት ዘለኻ ክፍሊት ምቕባል ዝኾነ ይኹን። ኣብ ነዊሕ ግዜ ፋይናንስካ ከመይ ከም ዝኸውን ሕሰብ። ሙብዛሕትኡም ሰባት ናይ ዕድመ ምሉእ ክፍሊት ይመርጹ፤ ምኽንያቱ ሙብዛሕትኡ ግዜ ካብቲ እንሓስቦ ንላዕሊ ነዊሕ ዕድመ ስለ እንነብር።

4. ንስድራቤትካ መከላኸሊ የድልየካ ድዩ?

ኣብ ኮሙን ወይ ዞባ ንዝሰርሑ፡ ናይ ምምላስ ክፍሊት ሓለዋ ኣብቲ ናይ ሞያ ጡረታ ይካተት። እዚ ማለት መጻምድትኻ፡ መጻምድትኻ ወይ ደቅኻ ምስ ሞትካ ናይ ጡረታ ንንዘብካ ክቐበሉ ይኸእሉ። ስድራቤት እንተዘይብልካ ነቲ መከላኸሊ ኣልጊስካ ቁሩብ ተወሳኺ ኣብ ጡረታኻ ባዕልኻ ክትረከብ ትኸእል ኢኻ።

ናይ ምምላስ ንንዘብ መከላኸሊ ኣለካ ድዩ የብሉን ምስቲ ዝመረጽካዮ ናይ መድሕን ኩባንያ ኣረጋግጽ።

ንመንግስታዊ ጡረታ ኣመልከት።

እቲ ናይ ህዝቢ ጡረታ ብኤጀንሲ ጡረታ ሸወደን ዝኸፈል ኮይኑ፤

- ናይ እቶት ጡረታ
- ፕሪምየም ጡረታ
- ዝኾነ ተወሳኺ ጡረታ

እቲ ዝተወለድካሉ ዓመት፡ ንመንግስታዊ ጠረታ ዝቐልጠፈ ከተመልከት ከም እትኸእል ይውሰን። ናይ መጀመርታ ክፍሊት ጠረታ ክትቅበል ቅድሚ ምድላይካ ሰለስተ ወርሒ እንተተኸኢሉ፡ ኣብ ወጻኢ ሃገር ተቐማጥካ እንተኾንካ ድማ ሽዱሽተ ወርሒ እንተተኸኢሉ።

ኣብ pensionsmyndigheten.se ብኢ-ኣይዲ ምስ ኣተኸ ናይ ህዝቢ ጠረታ ከተመልከት ትኸእል ኢኻ። ኢ-ኣይዲ እንተዘይብልኩም፡ ንኣገልግሎት ዓማዊል ኤጀንሲ ጠረታ ሸወደን ብስልኪ ቁጽሪ 0771-776 776 ተወከሱ።

ንምያዊ ጠረታ ኣመልከት።

ብዙሓት ኣስራሕቲ እንተሃልዮምኻ፡ ካብ ሓይሎ ምንጭታት ናይ ሰራሕ ጠረታ ክትረከብ ትኸእል ኢኻ። ናብተን ዝነበረካ ናይ መድሕን ኩባንያታት ኣቲኻ፡ ወይ ድማ ኣብ minpension.se ብምእታው ምሉእ ጠረታኻ ንምርኣይ።

ኣብ ውሽጢ AKAP-KR ዘሎ ናይ ምያ ጠረታኻ ኣብታ ድሕሪ 70 ዓመት ዝመልኣካ ወርሒ ብኣውቶማቲክ ይኸፈል፤ እንተኾነ ግን ኣቐዲምካ ወይ ድሒርካ ከተውጽኦ ክትመርጽ ትኸእል ኢኻ። ኣብ ዝቐልጠፈ ወዲ 62 ዓመት ምስ ኮንካ፡ ንቐጻሊ ክፍሊት ነቲ ናይ ክፍሊት ግዜ ደው ከተበሎን ከተናውሖን ኣማራጺ ኣለካ።

ነቲ ክፍሊት ንምጅማር ዝመረጽካዮ ናይ መድሕን ኩባንያ ርኹብ።

ውሱን ጥቕሚ ዘለዎ ጠረታ እንተሃልዮካ፡ ካብ 61 ዓመት ዕድሜኻ ጀሚርካ ብኣግኡ ከተውጽኦ ትኸእል ኢኻ። ንኣስራሒኻ ኢኻ እተመልከት፡ መብዛሕትኡ ግዜ ቅድሚ ክፍሊትካ ምድላይካ ካብ ሰለስተ ወርሒ ዘይውሕድ እዩ።

ዕድሜኻ ልዕሊ 28 ዓመት ኮይኑ ቅድሚ 1998 ኣብ ኮሙን ወይ ዞባ ተቐጻርካ እንተኔርካ፡ ብመሰረት ዝኣረገ ደንቢ ጠረታ፡ ማለት ዝተረኸበ መሰል ጠረታ ዝበሃል፡ ጠረታ እውን ረኺብካ ኣለኻ ማለት እዩ። እዚ ጠረታ መብዛሕትኡ ግዜ ንዕድመ ምሉእ ዝኸፈል ኮይኑ፡ እንተነሳሰ ካብ 61 ዓመት ዕድሜ ጀሚሩ እንተወሓደ ድማ ኣብ 67 ዓመት ዕድመ ይውዳእ። ምስ ኣስራሒኻ ኣመልከት።